

ایجاد شهرک‌های صنفی تخصصی گامی در راستای تنظیم بازار

زهرا آقاجانی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

جهان اقتصاد

این روزها ایجاد شهرک‌های صنفی تخصصی در راستای تنظیم بازار برخی اقلام اساسی مورد توجه مسئولان و صاحب‌نظران قرار گرفته است. به طور نمونه برای محصول راهبردی برنج در شهرستان آمل فضای ویژه‌ای (با عنوان شهرک صنفی برنج) در نظر گرفته شده است که هدف از آن ساماندهی صنوف مرتبط با این محصول و انتقال آن‌ها به این مکان می‌باشد. انجام این گونه اقدامات موثر می‌تواند نقش مهمی در حذف واسطه‌ها و دلالتان غیرضرور در زنجیره تامین برنج داشته باشد. در واقع، این اقدامات موجب کاهش هزینه‌ها در چرخه تولید، تامین، قیمت‌گذاری و توزیع و فروش این محصول و حتی مدیریت صحیح واردات این محصول به ویژه در هنگام برداشت برنج داخلی را پدید می‌آورد. ضمن اینکه این امر می‌تواند به‌طور همزمان موجبات حمایت بیشتر از کشاورزان تولیدکننده (شالیکاران) و حمایت از مصرف‌کننده در زنجیره را فراهم آورد.

مثال فوق نمونه مناسبی از مزایای انتقال برخی اصناف به خارج از محدوده شهرها و ایجاد خوشه‌های صنفی به‌منظور بهره‌مندی از صرفه‌های مقیاس و تجمع است. باینحال، در ارزیابی نتایج عملکردهای صورت گرفته در این ارتباط باید عنوان داشت که متأسفانه در کشور ما به دلیل کمبود بسترهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موردنیاز، این فرآیند با پیشرفت‌های قابل توجهی روبرو نبوده است. در واقع، این موضوع نیازمند تحقق برخی الزامات و اقدامات لازم شامل بکارگیری ابزارهای ایجابی و تشویقی (استفاده از اهرم‌ها و مشوق‌های اقتصادی) و عوامل بازدارنده قانونی (اعمال مقررات، بکارگیری محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های قانونی)، ایجاد بسترهای اجتماعی و فرهنگی (آموزش و آگاهی‌رسانی در زمینه مزایای انتقال) و غیره می‌باشد که بواسطه آنکه اقدامات

صورت گرفته از کفایت لازم برخوردار نبوده است، تا رسیدن به وضعیت مطلوب نیازمند برداشتن گام‌های بسیاری هستیم.

در پایان انتظار می‌رود در شرایطی که تنظیم بازار اقلام اساسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و بهره‌مندی از مزایای ایجاد شهرک‌های صنفی به ویژه شهرک‌های صنفی از نوع تخصصی نیز برکسی پوشیده نیست، تأمین بسترهای لازم در اولویت قرار گیرد تا از طریق آن بتوان از صرفه‌ها و تبعات مثبت این شهرک‌ها در بهبود شرایط و هزینه‌های چرخه تولید و قیمت‌گذاری برخوردار شد.